

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 332/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou Vojčik & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Leo Teodor Vojčik, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 20 CoP 12/2018 z 19. februára 2018, a maloletých [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou Vojčik & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Leo Teodor Vojčik, ktorou namietajú porušenie práva podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 20 CoP 12/2018 z 19. februára 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a maloletých [REDACTED] a [REDACTED]

[REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 26. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou Vojčík & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Leo Teodor Vojčík, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 20 CoP 12/2018 z 19. februára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a maloletých [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej spolu aj „maloletí sťažovatelia“ a všetci spolu aj „sťažovatelia“), [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátskou kanceláriou Vojčík & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Leo Teodor Vojčík, ktorou namietajú porušenie práva podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa napadnutým uznesením krajského súdu.

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka ako matka a zákonná zástupkyňa maloletých sťažovateľov a manželka [REDAKOVANÉ] podala 17. januára 2017 Okresnému súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) návrh na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým sťažovateľom na čas po rozvode. Predmetné konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 3 P 106/2017 o návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu (Izrael), ktoré inicioval otec maloletých sťažovateľov (v súčasnosti je toto konanie vedené pod sp. zn. 20 P 18/2017). Sťažovateľka podala zároveň návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým sťažovateľom na čas do rozvodu (ide o konanie v súčasnosti vedené okresným súdom pod sp. zn. 20 P 422/2017).

Okresný súd nariadil prvé neodkladné opatrenie vo veci samej, t. j. v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým sťažovateľom na čas do rozvodu uznesením sp. zn. 20 P 20/2017 z 22. januára 2017 (ďalej len „uznesenie z 22. januára 2017“), ktorým maloletých sťažovateľov zveril do osobnej starostlivosti matky a otca maloletých sťažovateľov zaviazal povinnosťami platiť výživné a nevycestovať s nimi mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu a prítomnosti matky. Uznesenie okresného súdu z 22. januára 2017 bolo potvrdené ako vecne správne uznesením krajského súdu sp. zn. 20 CoP 13/2017 z 15. marca 2017.

Na základe návrhu otca maloletých sťažovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku s maloletými sťažovateľmi z 23. marca 2017 okresný súd uznesením sp. zn. 20 P 123/2017 z 15. apríla 2017 (ďalej len „uznesenie z 15. apríla 2017“) upravil styk otca s maloletými sťažovateľmi, ktorý však bol uznesením krajského súdu sp. zn. 11 CoP 218/2017 z 29. mája 2017 (ďalej len „uznesenie z 29. mája 2017“) zmenený tak, že otec maloletých sťažovateľov bol oprávnený sa s nimi stýkať každý týždeň v kalendárnom roku v utorok od 15.00 h do 18.00 h a vo štvrtok od 15.00 h do 18.00 h a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 15.00 h do 18.00 h a v nedeľu od 15.00 h do 18.00 h vždy v prítomnosti matky.

Návrhom z 3. októbra 2017 sa otec maloletých sťažovateľov domáhal, aby okresný súd neodkladným opatrením zrušil uznesenie krajského súdu z 29. mája 2017 a nariadil neodkladné opatrenie v znení, na základe ktorého je oprávnený stretávať sa s maloletými sťažovateľmi každý párny týždeň v kalendárnom roku od stredy 16.00 h do nedele do 18.00 h. Okresný súd uznesením sp. zn. 20 P 398/2017 z 27. novembra 2017 (ďalej len „uznesenie z 27. novembra 2017“) návrh zamietol. Krajský súd následne uznesením sp. zn. 20 CoP 66/2017 z 18. januára 2018 (ďalej len „uznesenie z 18. januára 2018“) uznesenie okresného súdu z 27. novembra 2017 potvrdil.

Dňa 2. novembra 2017 sťažovateľka podala okresnému súdu návrh, ktorým sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by všeobecný súd zmenil svoje uznesenie z 15. apríla 2017 v znení uznesenia krajského súdu z 29. mája 2017

a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by sa otcovi maloletých sťažovateľov dočasne zakázal styk s maloletými sťažovateľmi, a to až do právoplatného skončenia konania o uloženie výchovného opatrenia alternatívne nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého by otec maloletých sťažovateľov bol oprávnený stretávať sa s maloletými sťažovateľmi v každom nepárnom kalendárnom týždni v sobotu v čase od 15.00 h do 18.00 h a v nedeľu v čase od 15.00 h do 18.00 h v priestoroch akreditovaného subjektu UNICEF – LINKA DETSKEJ ISTOTY, n. o. (ďalej len „UNICEF“), len za prítomnosti povereného odborného pracovníka. Okresný súd na základe uvedeného návrhu sťažovateľky nariadil uznesením sp. zn. 20 P 406/2017 z 15. decembra 2017 (ďalej len „uznesenie z 15. decembra 2017“) nové neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý týždeň v mesiaci v piatok v čase od 10.00 h do 12.00 h v priestoroch UNICEF v prítomnosti povereného odborného pracovníka. Krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017 zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Zároveň sa obnovila právoplatnosť uznesenia okresného súdu z 15. apríla 2017 v znení uznesenia krajského súdu z 29. mája 2017.

Sťažovateľka zastáva názor, že napadnuté uznesenie krajského súdu je v rozpore s princípom právnej istoty, keďže v ňom krajský súd dospel k úplne odlišným právnym záverom ako v uznesení z 18. januára 2018, pričom obe rozhodnutia boli podľa sťažovateľky vydané za identického skutkového, ako aj právneho stavu. Sťažovateľka akcentuje, že v uznesení z 18. januára 2018 krajský súd zdôraznil, že *„nezistil dôvod zmeniť zamietajúci výrok vzťahujúci sa na neodkladné opatrenie, nakoľko pred súdom prvej inštancie došlo k vydaniu neodkladného opatrenia, ktoré dočasne vzniknutú situáciu už predbežne rieši“* (uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017, ktorým okresný súd zmenil uznesenie okresného súdu z 15. apríla 2017 v znení uznesenia krajského súdu z 29. mája 2017 a nariadil neodkladné opatrenie upravujúce styk otca s maloletými sťažovateľmi každý týždeň v mesiaci v piatok od 10.00 h do 12.00 h v priestoroch UNICEF za prítomnosti povereného odborného pracovníka).

Sťažovateľka namieta, že od 18. januára 2018 sa po skutkovej stránke situácia nezmenila, vzťahy medzi sťažovateľkou a otcom maloletých sťažovateľov sa nezlepšili a rovnako ani „*narušený spánkový režim... ich hysterické reakcie na otca a uzatváranie sa do seba...*“ (*maloletých sťažovateľov, pozn.*), teda nemožno argumentovať časovým pôsobením na okolnosti prípadu vedúcim k odlišným právnym záverom.

Sťažovateľka v načrtnutom kontexte argumentuje, že diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná. V konkrétnom prípade k odlišným právnym záverom dospel ten istý odvolací súd pri totožnom personálnom obsadení. Pre absenciu náležitého odôvodnenia, ktoré sa pri odklone od zaužívanej rozhodovacej praxe či skoršieho rozhodnutia vyžaduje, porušuje napadnuté uznesenie krajského súdu podľa sťažovateľky aj jej právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva porušenie tzv. dvojinštančnosti a trojstupňovosti súdnej sústavy v Slovenskej republike, keďže okresný súd nemal podľa názoru krajského súdu funkčnú príslušnosť na vydanie uznesenia, ktorým by zmenil uznesenie okresného súdu z 15. apríla 2017 v spojení s uznesením krajského súdu z 29. mája 2017. Krajský súd pritom neposúdil jeho vecnú správnosť a takisto nepocíťoval potrebu vyjadriť sa k poslednému nariadenému neodkladnému opatreniu, a to aj napriek tomu, že v uznesení z 18. januára 2018 ho označil za vecne a právne správne.

Sťažovateľka nesúhlasí s názorom prezentovaným krajským súdom o absencii funkčnej príslušnosti okresného súdu rozhodujúceho v prvom stupni a argumentuje, že takýto prístup zo strany krajského súdu je formalistický. Pojem «*„zmena“*“ (*„Okresný súd Bratislava V v konaní o návrhu matky o nariadenie neodkladného opatrenia takto rozhodol: Súd mení uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 20 P/123/2017-113 zo dňa 15. 04. 2017 v znení uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP/218/2017 zo dňa 29. 05. 2017 tak, že nariaduje neodkladné opatrenie...“*) neznamená zmenu v zmysle zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie rozhodnutím súdu druhej inštancie, ako súdu odvolacieho,

ale znamená zmenu vyplývajúci z nariadenie nového neodkladného opatrenia, ktoré nahrádza (mení) pôvodné neodkladné opatrenie, pretože sa zmenili skutkové okolnosti. právnou argumentáciou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poprel Krajský súd v Bratislave celkový charakter a účel inštitútu neodkladných opatrení.».

Vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu sa obnovila právoplatnosť uznesenia okresného súdu z 15. apríla 2017 v spojení s uznesením krajského súdu z 29. mája 2017, čo však podľa sťažovateľky nekorešponduje s aktuálnymi skutkovými pomermi ovplyvňujúcimi úpravu styku otca s maloletými sťažovateľmi (tento názor vyslovil krajský súd v odôvodnení uznesenia z 18. januára 2018), pričom v napadnutom uznesení k tejto skutočnosti krajský súd nezaujal žiadny právny názor.

Na základe uvedených skutočností je sťažovateľka toho názoru, že napadnutým uznesením krajského súdu, ktoré je arbitrárne a svojvoľné predovšetkým pre jeho neodôvodnenosť a nesprávny výklad právnych noriem, došlo k procesnému excesu takej intenzity, ktorý nemožno ospravedlniť ani dočasnou inštitútu neodkladných opatrení.

K namietanému porušeniu práva na zohľadnenie záujmu dieťaťa pri činnosti všeobecného súdu podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa maloletí sťažovatelia argumentujú, že krajský súd v napadnutom uznesení *«opomenul vziať do úvahy ich záujem pri rozhodovaní o styku s otcom.... neriešil súlad pomerov v čase vydania neodkladného opatrenia súdom prvej inštalácie so znením vydaného neodkladného opatrenia podľa... § 329 CSP... ani v žiadnom smere neposúdil skutočný stav veci podľa § 62... Civilného mimosporového poriadku... tak ako to v rámci odvolacích dôvodov... formuloval otec – odvolateľ. V tomto smere sťažovateľke považuje za dôležité zdôrazniť, že v mimosporových veciach sa vyšetrovací princíp... aplikuje nielen v prvoinštančnom konaní, ale aj v odvolacom konaní, čím sa sleduje záujme na „správnom“ súdnom rozhodnutí.».*

Na základe uvedených skutočností je argumentácia krajského súdu uvedená v napadnutom uznesení podľa sťažovateľky „nezmyselná“ a nepredstavuje „správny právny záver“, čo vyplýva najmä z nesprávneho výkladu a aplikácie právnych noriem upravujúcich

inštitút neodkladných opatrení. Keďže styk otca s maloletými sťažovateľmi prebieha v súčasnosti v prítomnosti matky, sú terajšie pomery upravené neaktuálnym a nevyhovujúcim neodkladným opatrením napriek tomu, že potrebu asistovaného styku otca s maloletými sťažovateľmi vyslovil okresný súd v uznesení z 15. decembra 2017 a krajský súd v uznesení z 18. januára 2018. Sťažovateľka v tejto súvislosti zdôrazňuje, že *„nahradenie asistovaného styku častejším stykom otca s maloletými sťažovateľmi, pri ktorom dochádza k stretu sťažovateľky a otca pri odovzdávaní a preberaní detí, môže viesť k priamemu ohrozeniu záujmov a zdravého psychického vývinu maloletých sťažovateľov“*.

Opomenutie dôkazov poskytnutých sťažovateľkou v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým sťažovateľom na čas do rozvodu je podľa názoru sťažovateľky rovnako v rozpore s právom na zohľadnenie záujmu dieťaťa pri činnosti súdu podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva maloletých sťažovateľov podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa napadnutým uznesením krajského súdu, napadnuté uznesenie krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie, sťažovateľom prizná finančné zadosťučinenie každému v sume po 1 000 € a zároveň im prizná úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať aj na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov

viedli k rozhodnutiu ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

Z hľadiska sťažovateľmi uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením veľmi zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú neodkladné opatrenia, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (m. m. IV. ÚS 12/2018).

Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré

tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené (IV. ÚS 136/2014).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľka argumentuje svojvoľnosťou a neodôvodnenosťou napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré je podľa jej názoru arbitrárne a svojvoľné a porušuje tak jej práva zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Namieta ďalej nesprávnosťou výkladu právnych noriem, v dôsledku ktorého došlo k procesnému excesu takej intenzity, ktorý nemožno ospravedlniť ani dočasnou inštitútu neodkladných opatrení.

Ústavný súd v tejto súvislosti v prvom rade poukazuje na rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení (neodkladných opatrení), pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. 1. 2000 č. 39754/98, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 dohovoru *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd poukazujúc na absenciu príčinnej súvislosti medzi obsahom námietok sťažovateľky a obsahom čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o vec návrhu sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia z 2. novembra 2017, o ktorom rozhodovali všeobecné súdy (krajský súd napadnutým uznesením) v kontexte ňou namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie, o ktorého nariadenie sťažovateľka

žiadala, je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v jeho priebehu nastať.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 3 CSP ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

V súlade s § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Dočasnosť neodkladného opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi. Nariadením neodkladného opatrenia nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov. Podľa už citovaného § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá

právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci. Nie je teda vylúčené, aby účastník konania v prípade zmeny pomerov znovu inicioval nariadenie neodkladného opatrenia.

Obdobne v súlade s § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie za predpokladu, že došlo k zmene pomerov alebo odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Reflektujúc už citovanú rozhodovaciu činnosť ústavného súdu pri posudzovaní ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti rozhodnutia všeobecného súdu vo veci nariadenia neodkladného opatrenia možno zdôrazniť, že ústavný súd preskúmava rozhodnutia o neodkladných opatreniach vydané podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku (predtým predbežné opatrenia) len celkom ojedinele, ak výnimočné okolnosti danej veci takéto preskúmanie odôvodňujú, a to predovšetkým v prípade ak okolnosti preskúmvanej veci dovoľujú záver o tom, že došlo k procesnému excesu, ktorý môže zakladať zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúceho charakter svojvôle (m. m. III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07).

O návrhu sťažovateľky z 2. novembra 2017 rozhodol okresný súd uznesením z 15. decembra 2017, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý týždeň v mesiaci v piatok v čase od 10.00 h do 12.00 h v priestoroch UNICEF v prítomnosti povereného odborného pracovníka. Krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017 zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Zároveň sa obnovila právoplatnosť uznesenia okresného súdu z 15. apríla 2017 v znení uznesenia krajského súdu z 29. mája 2017.

Podľa názoru ústavného súdu je zásadná argumentácia sťažovateľky spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia, keďže sa ňou brojí proti postupu krajského súdu, ktorý podľa sťažovateľky nesprávne posúdil funkčnú príslušnosť prvostupňového súdu, v dôsledku čoho sa následne nezaoberal vecnou správnosťou

rozhodnutia prvostupňového súdu a rovnako proti postupu krajského súdu, ktorý v rovnakom zložení a rovnakej veci dospel k odlišným právnym záverom bez zmeny skutkovej situácie, pričom odklon od dovtedajšej rozhodovacej praxe náležite neodôvodnil. Uvedená argumentácia smerujúca proti procesnému postupu krajského súdu je za predpokladu svojej opodstatnenosti podľa názoru ústavného súdu spôsobilá vyvolať procesný exces majúci za následok porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sa ňou v ďalšej časti svojho rozhodnutia ústavný súd zaoberal a napadnuté uznesenie krajského súdu podrobil ústavnému preskúmaniu z pohľadu záruk obsiahnutých v už citovanom základnom práve zaručenom čl. 46 ods. 1 ústavy.

Prostredníctvom svojej prvej námietky sťažovateľka namieta, že krajský súd nesprávne posúdil funkčnú príslušnosť prvostupňového súdu, v dôsledku čoho sa následne nezaoberal vecnou správnosťou jeho rozhodnutia.

Okresný súd uznesením z 15. decembra 2017 rozhodol takto:

„Súd mení uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 20 P 123/2017-113 zo dňa 15. 04. 2017 v znení uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 218/2017-251 zo dňa 29. 05. 2017 tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie tohto znenia: Otec je oprávnený, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom... stykať sa s maloletými deťmi... každý týždeň v mesiaci v piatok v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. v priestoroch akreditovaného subjektu... len za prítomnosti povereného odborného pracovníka akreditovaného subjektom... Matka je povinná obe maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť. Miestom prevzatia a odovzdania... budú priestory akreditovaného subjektu UNICEF... Vo zvyšku návrh matky zamietam.“

Krajský súd v napadnutom uznesení v kontexte prvej sťažovateľkinej námietky poukázal na to, že pokiaľ okresný súd v uznesení z 15. decembra 2017 zmenil predchádzajúce uznesenie okresného súdu z 15. apríla 2017 v spojení s uznesením krajského súdu z 29. mája 2017, chýbala mu na to s prihliadnutím na inštančnosť súdnej sústavy funkčná príslušnosť. Ústavný súd sa stotožňuje s krajským súdom vysloveným

právnym názorom a dodáva, že okresný súd ako prvostupňový súd nemá právomoc „meniť“ v predchádzajúcom konaní vydané rozhodnutie odvolacieho súdu.

Ustanovenie § 363 CMP umožňuje okresnému súdu ako prvostupňovému súdu nariadené neodkladné opatrenie zrušiť, a to za splnenia podmienky zmeny pomerov alebo odpadnutia dôvodov, pre ktoré bolo nariadené.

Aj napriek zjavnému procesnému (formálnemu) pochybeniu okresného súdu, ktoré sa premietlo do časti výroku jeho uznesenia z 15. decembra 2017 *„súd mení uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 20 P 123/2017-113 zo dňa 15. 04. 2017 v znení uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 218/2017-251 zo dňa 29. 05. 2017“*, však nemožno prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľky o formalistickom prístupe krajského súdu k prejednaniu odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu (uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017) ako súdu prvostupňovému.

Naopak, z následného odôvodnenia obsiahnutého v relevantnej časti napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa aj napriek procesnému (formálnemu) pochybeniu okresného súdu zaoberal odvolacími námietkami, ktoré predstrel otec maloletých sťažovateľov, ako aj argumentmi predloženými sťažovateľkou.

V podstatnej časti napadnutého uznesenia krajský súd k tomuto uviedol:

„Odvolací súd po preskúmaní veci s prihliadnutím na dôvody podaného odvolania, dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosti, ktoré vyplývajú zo spisu a stav aký doteraz trvá medzi rodičmi detí je naďalej potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, teda rodičov maloletých detí v súlade s uznesením... zo dňa 29. 05. 2017, a tiež v súlade so záujmom maloletých detí. Matka je pritom povinná rešpektovať práva otca na výkon jeho rodičovských práv a povinností a zo strany otca je potrebné, aby rešpektoval nariadené neodkladné opatrenie a vykonával svoje rodičovské práva tak, aby neboli ohrozené záujmy detí. V danom prípade nebolo preukázané tvrdenie matky, že styk otca s maloletými deťmi tak, ako je upravený uvedeným rozhodnutím krajského súdu, nie je v záujme maloletých detí. Pri skúmaní zákonných predpokladov pre nariadenie navrhovaného neodkladného

opatrenia sa okresný súd a pri zmene rozhodnutia aj krajský súd dostatočne zaoberali otázkou, či nariadené neodkladné opatrenie je v záujme maloletých detí a či je v dostatočnom rozsahu realizované právo otca na styk s deťmi.

Z obsahu spisu a ani z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva zistenie takej zmeny pomerov, ktorá by odôvodňovala postup podľa tohto ustanovenia C. m. p. Z vyjadrení obidvoch rodičov maloletých detí možno zistiť, že na realizáciu a priebeh styku otca s maloletými deťmi sa nedokážu dohodnúť a vzájomne si vo svojich vyjadreniach a názoroch na starostlivosť o maloleté deti protirečia a majú odlišné názory. Preto je predchádzajúce rozhodnutie o úprave styku otca s maloletými deťmi uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn... zo dňa 29. 05. 2017 dostatočné k tomu, aby rodičia maloletých detí mali potrebnú úpravu styku otca s maloletými deťmi. Odvolací súd zastáva názor, že krajský súd pri rozhodnutí o podanom odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k... zo dňa 15. 04. 2017 dostatočne a v potrebnom rozsahu skúmal, čo je v najlepšom záujme maloletých detí, pokiaľ ide o styk otca s nimi. Z dôvodu, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, bolo zároveň potrebné, aby bol upravený styk otca s maloletými deťmi a to najmä z dôvodu, že rodičia sa nedokážu dohodnúť na podstatných otázkach, týkajúcich sa starostlivosti o deti, medzi ktoré patrí aj stretávanie sa s rodičom, ktorému neboli deti zverené do osobnej starostlivosti, v tomto prípade otca. V danom prípade preto bolo v predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn. 11 CoP 218/2017-251 zo dňa 29. 5. 2017 osvedčené, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy, by bolo ohrozené právo maloletých detí na zabezpečenie styku s otcom a právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Stretávanie otca s maloletými deťmi odvolací súd v uvedenom rozhodnutí upravil v súlade s návrhom matky, ktorá tvrdila, že otec chce bez jej súhlasu deti odviezť do Izraela a preto je naďalej styk otca upravený za prítomnosti matky uvedeným rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave a odvolací súd v danom prípade nezistil dôvod pre inú úpravu práv a povinností rodičov, pokiaľ ide o styk otca s maloletými deťmi.“

Vychádzajúc najmä z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd uplatňujúc materiálny prístup k ochrane práv a oprávnených záujmov účastníkov konania sa vecnou správnosťou rozhodnutia

prvostupňového súdu (uznesenia okresného súdu z 15. decembra 2017) zaoberal, takže svojím rozhodnutím účel a celkový charakter inštitútu neodkladných opatrení nepoprel. Vzhľadom na uvedené považuje ústavný súd prvú námietku sťažovateľky za nedôvodnú, t. j. takú, ktorou nemohlo dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

Prostredníctvom druhej námietky sťažovateľka spochybňuje ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, keď tvrdí, že v rovnakej veci dospel k odlišným právnym záverom bez zmeny skutkovej situácie, pričom odklon od rozhodovacej praxe náležite neodôvodnil. V tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie krajského súdu obsiahnuté v jeho uznesení z 18. januára 2018, v ktorom sa krajský súd vyslovil za potrebu asistovaného styku otca s maloletými sťažovateľmi.

Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, tak ako je to aj v danej veci, podľa sťažovateľky porušuje princíp právnej istoty, ktorý je obsahovou súčasťou základného práva na súdnu ochranu.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05).

Prihliadajúc na relevantnú časť uznesenia krajského súdu z 18. januára 2018, ktorým krajský súd rozhodoval vo veci návrhu otca maloletých sťažovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia, krajský súd akcentujúc vo vzťahu sťažovateľky a otca maloletých sťažovateľov vzájomné komunikačné problémy a absenciu vzájomného rešpektovania sa

zdôraznil, že „vzniknutá situácia medzi rodičmi sa v priebehu odvolacieho konania čiastočne vyriešila tým, že bolo vydané neodkladné opatrenie a to Okresným súdom Bratislava V. č. k. 20 P/406/2017-102 zo dňa 15. 12. 2017, na základe ktorého prebieha styk otca s maloletými deťmi za účasti nezávislej tretej osoby, ktorou je v tomto prípade poverený odborný pracovník akreditovaného subjektu UNICEF... Napriek tomu, že odvolací súd zatiaľ o odvolaní voči tomuto nariadenému neodkladnému opatreniu nerozhodol, je potrebné konštatovať, že nariadené neodkladné opatrenie je predbežne vykonateľné a styk otca s maloletými deťmi sa na základe neho realizuje bez prítomnosti matky hoci v menšom rozsahu... odvolací súd v tejto súvislosti má za to, že nie je potrebné zatiaľ upravovať nanovo neodkladným opatrením styk otca s maloletými deťmi, nakoľko tento je upravený bez prítomnosti matky (hoci neprávoplatne), pričom uvedená skutočnosť bola hlavným záujmom otca pri úprave styku s maloletými deťmi... nariadenie neodkladného opatrenia, v znení požadovanom otcom nie je momentálne potrebné, nakoľko existuje neprávoplatné neodkladné opatrenie, ktoré už tretie v poradí upravuje styk otca s maloletými deťmi...“.

V súlade s § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Z citovanej časti uznesenia krajského súdu z 18. januára 2018 vyplýva, že základom pre rozhodnutie krajského súdu vo veci návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol skutkový stav v čase vydania citovaného rozhodnutia daný existenciou síce zatiaľ neprávoplatného, ale predbežne vykonateľného neodkladného nariadenia (uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017, ktorým bolo vydané neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý týždeň v mesiaci v piatok v čase od 10.00 h do 12.00 h v priestoroch UNICEF v prítomnosti povereného odborného pracovníka). Krajský súd v uznesení z 18. januára 2018 ďalej správne podotkol, že uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017 zatiaľ nie je právoplatné, keďže o ňom nebolo v rámci odvolacieho konania v čase vydania uznesenia krajského súdu z 18. januára 2018 rozhodnuté. Predmetom konania krajského súdu pri vydávaní uznesenia z 18. januára 2018 bolo preskúmanie odvolania otca maloletých sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu z 27. novembra 2017, pričom pri rozhodovaní o tomto odvolaní krajský súd prihliadal na

skutkový stav daný v tom čase už nariadeným neodkladným opatrením (uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017).

Uvedenú situáciu však nemožno stotožňovať so situáciou danou preskúmaním uznesenia okresného súdu z 15. decembra 2017 v rámci odvolacieho konania. V odvolacom konaní o preskúmaní citovaného uznesenia totiž krajský súd postupoval ako súd odvolací, pričom predmetom preskúmania bolo odvolanie smerujúce proti uzneseniu ako takému. Inými slovami, zatiaľ čo v prvom prípade bolo uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017 (zatiaľ neprávoplatné) iba súčasťou skutkových okolností rozhodujúcich pre rozhodnutie odvolacieho súdu o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 27. novembra 2017, pričom krajský súd na základe uvedených skutkových okolností uzavrel, že zatiaľ nie je potrebné upravovať nanovo neodkladným opatrením styk otca s maloletými sťažovateľmi, v druhom prípade bolo uznesenie okresného súdu z 15. decembra 2017 samo predmetom odvolacieho konania.

Vzhľadom na uvedené krajský súd v uznesení z 18. januára 2018 ani nemohol posudzovať „správnosť“ uznesenia okresného súdu z 15. decembra 2017, keďže toto rozhodnutie okresného súdu v danom konaní nebolo predmetom preskúmania. Preto je zavádzajúci názor sťažovateľky o tom, že krajský súd v napadnutom uznesení „dospel k úplne odlišným právnym záverom“ ako krajský súd v uznesení z 18. januára 2018. Aplikáciou názoru sťažovateľky a viazanosťou právneho názoru vyjadreného krajským súdom v jeho uznesení z 18. januára 2018 by vznikol absurdný stav, v rámci ktorého by krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 15. decembra 2017 bol viazaný právnym názorom vyjadreným odvolacím súdom v odôvodnení iného rozhodnutia, ktorým by zároveň prejedikoval rozhodnutie v inej veci, čo je v podmienkach daných princípom právneho štátu neakceptovateľné.

Vzhľadom na uvedené je aj druhá námietka sťažovateľky zjavne neopodstatnená, teda taká, ktorou nemohlo dôjsť k porušeniu ňou označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2 K namietanému porušeniu práva maloletých sťažovateľov podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa napadnutým uznesením krajského súdu

K namietanému porušeniu čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa je potrebné v úvode uviesť, že tento upravuje princíp, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, a to aj pri rozhodovaní súdu v ich veciach alebo veciach, ktoré sa dotýkajú ich záujmu.

Tento princíp bol v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaný (explicitne, ako aj implicitne) do jednotlivých noriem Civilného mimosporového poriadku (porov. napr. § 117, § 119, § 146 ods. 1, § 147 ods. 2), ako aj zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (porov. napr. čl. 5, § 23 ods. 2, § 24 ods. 4, § 44 ods. 4 a ďalšie). Na ústavnej úrovni sa princíp povinnosti prihliadať na najlepší záujem dieťaťa (maloletého) v konaní pred všeobecným súdom spája najmä so základným právom dieťaťa (maloletého) na súkromie podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, so základným právom dieťaťa (maloletého), aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohlo vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa poukazuje na svoje uznesenie sp. zn. II. ÚS 596/2014 z 30. septembra 2014 (publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2014 pod č. 57/2014), v ktorom uviedol, že na úrovni doktríny medzinárodného práva, ako aj na úrovni samotnej Organizácie Spojených národov prevládol (dnes už konštantný) právny názor, že medzi

články dohovoru o právach dieťaťa, ktoré upravujú všeobecné zásady/princípy (general principles) a nie sú priamo vykonateľné, ale je potrebné tieto zásady inkorporovať do príslušnej vnútroštátnej legislatívny a aplikačnej praxe, možno zaradiť najmä čl. 2, čl. 3, čl. 6 a čl. 12 (pozri HODGKIN, R., NEWELL, P. Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child. Fully revised third edition. Ženeva : UNICEF Regional Office for Europe, 2007, p. 39, 83, 158; k tomu porov. aj Committee on the Rights of the Child: General Comment No. 5, CRC/GC/2003/5, body 19, 20 a 22). Tento záver podporuje i samotný text týchto článkov Dohovoru o právach dieťaťa („štáty sa zaväzujú“, „štáty zabezpečujú“, „dieťaťu sa poskytuje“). Naopak, k priamo vykonateľným právnym normám Dohovoru o právach dieťaťa je možné zaradiť napr. čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 2, čl. 13, čl. 16 a pod.

Na základe týchto konklúzií ústavný súd odmietol sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keďže táto označená referenčná právna norma Dohovoru o právach dieťaťa neobsahuje priamo aplikovateľné subjektívne právo, ale je všeobecnou proklamáciou (princípom), ktorú je zmluvný štát povinný inkorporovať do svojho právneho poriadku, a orgány aplikácie práva sú povinné tento princíp zohľadňovať pri aplikácii príslušných vnútroštátnych normatívnych právnych aktov (m. m. II. ÚS 596/2014, II. ÚS 100/2018).

Keďže sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi v nej obsiahnutými už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2018